

GYAKORLATI PEDAGÓGIA

1941.

NEVELÉSÜGYI FÜZETEK

október

8. füzet

November.

Nem a domb teszi, a síremlék sem teszi, hanem a lelki-
letünk teszi, amellyel sírjainkat nézzük s holtjainkat szeret-
jük, teszi szentté sírjainkat.

Mert a halál nekünk szent és isteni, nem azért, mert vég
és enyészet, hanem mert Isten-járás, Isten akarata, hogy bü-
ntetés, de egyszersem engesztelés is legyen. A halotton már
elvonult az ítélet; fölötte zeng már az engesztelő szózat. S ezt
érezzük, s a szívünkbe nyúl bele s megrendít. Aztán meg a
lélek, akit szerettünk, már elment, de a régi kapcsolatnak
egyik tényezőjét, a testet itthagytá; összezsugorodott szalag
ez a test, mely szétoszlik; lelket, életet egybekötni képtelen;
de azért mégis az övé volt, akit szerettünk, s a miénk most is,
s általa közelebb állunk ahhoz, aki már elment; közelebb ál-
lunk hozzá, akárcsak látnánk alakját, hallanánk szavát. Így
természetesen értékeit is élénkebben hordozzuk szívünkön s
szándékát szolgáljuk; el nem felejtjük.

Halottak napja tulajdonkép este van, mindenszentek es-
tén; s amint helyes, hogy a napjuk este van, épúgy illik,
hogy őszi legyen; őszi este az ünnepnapjuk, tele hervadással
és elmulással, a fonnyadt levelek szagával, tele végtelenbe el-
nyúló, hosszú árnyékokkal, s azokon az árnyékokon mint föld-
ről égbe nyúló keskeny hídakon jönnek át hozzánk ezen este
a lelkek; jönnek egyenkint s nem párosan, jönnek beláthatat-
lan hosszú sorokban.

Minden lélek, akit szerettünk, egy-egy kis gyertyaláng a
végtelenben. Mindegyik biztosít, hogy mi is oda valók vagyunk
és biztat, hogy éljünk az élet esti árnyaiban és a hit világos-
ságánál s győzzük le a világ törpeségét saját öntudatunk fö-
lényével.